

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 97.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e23589/facsimile.pdf> (tilgået 20. juni 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Forhandlingerne paa Rigsdagen.

Ejvende Rede.

(Sætt.)

Ordfør: Af de ikke betydelige Bemærkninger, jeg kunde have at gjøre ved de omløbte Paragrapher, skal jeg blot tillade mig at frembringe nogle enkelte. Jeg har egentlig kun en Bemærkning at gjøre, den nemlig, at §§ 18 og 19, ved i det der omhandlede Tilfælde at forbyde al Forhandling, uden Lovet vilde foreskrevne, at Bestemmelser underinden taget, inden Forsamlingen tiltræffelig er sat ind i Sagen. Hvor der nemlig er Spørgsmaal om, hvorvidt et Forslag bør afsjedes, kan dette være af den Beskaffenhed, at der behøves en udtrykkelig Udveksling for at afgjøre, om Sagen fortjener at komme under Overvejelse eller ikke. I Stænderne har det ofte været Tilfældet, at Propositioner, som der ere bleve indgivne, have forandrigt indtægtelige foreslåede Forhandling, og at disse Resultat har været, at Propositionen er bleven afsjød, fordi man ikke fandt tilstrækkelig Grund til at gaae ind paa den; men at afsjød uden Forhandling forekommer mig i mange Tilfælde at vilde føre til urigtige Resultater. Jeg indser imidlertid, at der kan være væsentlige Grunde, hvorfor man bør kunne standse en saadan Behandling noget hurtig; men jeg tror, at Elementet vil kunne opnaaes, naar man, indenfor at forbyde al Forhandling, blot tillægger, at Præsidenten skulde sege for, at Forhandlingens blot og indskrænket sig til hvad Sagen krævede. Gode de Diskussioner angaar, som her ere førte om forskjellige Ønske, om en Tribune, om Ordens Genindførelse til Præsidenten eller Forsamlingen og om Ranss Ranssel, da kan jeg med Hensyn til den første Ønske ikke nægte, at en Tribune kan være hensigtsmæssig for de Tilfælde, hvor Forsamlingen maatte frege, at hvad der blev sagt, ikke tilstrækkelig kunde høres. Man har ikke anset det passende, at Talen altid skal henvendes til Præsidenten; men dette har ikke hidtil megen nogen Ønske ved Forhandlingerne i Stænderne, og naar der ikke her er en Regel i sin Hensende, saa kan der let tænkes Tilfælde, hvor Talen vil blive henvendt imod de Indvolder, hvis Mening var samme angreb, hvilket neppe er ønskeligt. At Talerne ikke maatte nævne Medlemmer ved Navn er en Regel, som jeg aldrig har set videre Nytte paa; men om Sagen er af den Betydning, at man derom bør stille Amendement, skal jeg lade være uafgjort; forsaavidt der imidlertid af Andre skulde blive stillet Amendement om de af mig berørte Punkter, forbeholder jeg mig at erklære mig enig i dem.

Spørg: Jeg skal tillade mig at rette det Spørgsmaal til den ærde Ordfører, om det er Meningen af § 18, at det Medlem, som foresøger Afslutning, er berettiget til at begrunde dette sit Forlangende ved et Fordrag. Jeg tror ikke, at dette er sandsynligt, og det vilde ei heller være saa ganske ligeligt, om han var berettiget til et saadant Fordrag, da Ingen er berettiget til at svare, men Spørgsmaalet naar skal afgjøres uden videre Forhandling.

Spørg: Ved Slutningen af § 23 er der foreskrevet Formanden Ret til midlertidig at afsjøde Medlem eller, om nødvendigt, afsjøde at have det. Det var maaskee rettere, om Formanden her som andre Steder blev sat i Stand til at udtrykke denne sin Hensigt ved et eller andet skuligt Tegn.

Spørg: I Anledning af hvad den Deputerede for Randers (Kinnemann) har anført, skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg ikke tror, at det af ham berørte Hensyn til Rummet vil være af nogen Betydning ved det Forslag, som her er gjort, naar det ikke paalægges Medlemmene, som ønske at tale, nogen Tvang til at besigtig Tribunen. Det

hendes saa ofte ved den offentlige Optraaden, at man faaer Skinnet imod sig, men det bør aldrig afholde fra at gjøre, hvad man ønsker for Ret. Jeg ser heller ikke, at det vil kunne genere noget Medlem, at han skal vælge, enten at tale fra sin Plads eller at gaae op paa Talerstolen, og jeg anser det derfor ønskeligt, at Forsamlingen, naar den ikke kan høre en Taler, som forlange, at han skal benytte Tribunen.

Spørg: Jeg skal kun tillade mig en ganske kort Bemærkning med Hensyn til det Spørgsmaal, som her er rettet af Rigsdagsmanden for Vestsjællands Amt (Wib), angaaende hvor Talerstolen skulde anbringes; han har nemlig ønsket, at den skulde sættes bag ved Præsidenten. Dette vilde være aldeles uønskeligt; jeg mener derimod, at Talerstolen skulde anbringes ved Siden af Præsidenten, saaledes at Secretariere skulde være i Stand paa Præsidentens anden Side. Derfor skal jeg ikke tillade mig paa Spørgsmaalet om Nødvendigheden af en Talerstol, men kun bemærke, at jeg agter at fremme for en saadan, naar der overlades Enhver frit Valg til at benytte den eller ikke.

Spørg: Forsamlingen vil vistnok ikke antage, at det Spørgsmaal, hvormed de enkelte Forhandlinger væsentlig have berørt sig, nemlig om Talerne skulde holdes fra en Talerstol eller ikke, skulde være uafhængigt af Comités Dyrskomhed. Det har tværtimod været Ønske for en omhyggelig Overvejelse i Comiteen, men man er kommen til det Resultat, som indeholdes i Udsættel, at Enhver selv bør tale fra sin Plads. Besparelsen af det Spørgsmaal, om Talerne i flere Forsamlinger bør tale fra en særegen, dertil bestemt Plads, afhænger væsentlig af Forsamlingens Størrelse og andre locale Omkænbigheder. Det har ganske vist i tidligere Forsamlinger sine Fordele, at der tales fra et afsjød Sted, omtrent midt i Salen, idet det derved bliver lettere at følge Forhandlingerne, naar Medlemmene ikke trætted ved sømget at skulle anseende derved Kræfter for at høre, hvad der siges fra forskjellige Steder af Salen, — hvilket navnlig sig for dem, der høre mindre godt, af hvilke der altid i flere Forsamlinger vilde være flere, ikke er noget uønskeligt —, og de Talere som have svage Stemmer, ikke skulde nødsages til at anstrenge sig altsir meget for at blive hørt, hvilket for andre Mand, hvorefter der naturligvis vilde være endel i enhver Forsamling, ei er uønsket. Derhen kan deraad ogsaa lettere overholdes fra Præsidentens Side, og utilberiget Udveksling, som ellers let skulde Sted fra Pladsene, forhindres, og Nødvendigheden af at skulle besigtig en Talerstol vil ved ogsaa bidrage til at forhindere dem, der kunde være freidete til at fremsette intertelligende og overflødig Bemærkninger, fra at fremkomme med disse; thi, som en Forfatter med Hæde har sagt, det bliver lauterligt at bruge Dyrskomheden hen paa sig, naar man Intel har at sige, der er Dyrskomheden værd. Gode den Indvending angaar, at en Talerstol vilde foreskrevne Udspille, naar man, hvor man blot havde at give et udtrykkelig Svare eller en kort Erklæring, skulde være nødsaget til at besigtig denne, da er dette Røget, der er sneret i alle Forsamlingers Forretningsreglementer derved, at Præsidenten kan tillade et Medlem at tale fra sin Plads. Forsamlingen maatte dog ikke troe, at jeg, ved hvad jeg har fremført, har til Hensigt at tale for Anbringelsen af en Tribune; det er tværtimod min Overbeviending, at det Rigtigste er, at ethvert Medlem taler fra sin Plads, saaledes som det finder Sted i det eneste Underhus, saaledes som det sker i Norge og ogsaa hidtil har været Tilfældet hos os, og som det i sig er det Simpleste og Naturligste. Det er ikke usandsynligt, at den Omkænbighed, at man be-